

SZABÓHIRLEP.

Kraszner Lajos

Budapest, V. Deák Ferenc-tér 2

szövet, bélésáru és szabókellékek
üzletét, azért keresik fel a szabóipar-
osok oly sokan és gyakran, mert
jó drut olcsón drusit.

Telefon: Automata 814—23.

SINGER

VARROGEPEK

A SZABÓIPAR
MINDEN ÁGÁRÉSZÉRE
RÉSZLETFIZETÉSRE

IS

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SINGER FIÓKOK MINDENÜTT

BUDAPEST,

II., Korvin-tér 1

IV., Semmelweis utca 14.

VI., Andrássy-utca 33

VII., Rákóczi-utca 18

VII., Rákóczi-utca 68.

VIII., Baross-utca 86—8

X., Belső Jászberényi-utca 14

Aszód, Fő utca 490,
Baja, Erzsébet királyné ut 10,
Balassagyarmat. Rákóczi fejedelem-utca 27
Békéscsaba, Andrássy-utca 11,
Bonyhád, 447. szám,
Cegléd. Rákóczi-utca 6.
Csongrád, Kossuth utca 4.
Debrecen, Piac-utca 79,
Dombóvár. Hunyadi-tér 6,
Dunaföldvár, Erzsébet-tér 6.
Eger, Kállay Zoltán utca 11,
Esztergom, Kossuth Lajos utca 16,
Győr, Baross-utca 33.
Gyöngyös, Hanisz Imre-tér 781.
Gyula, Báró Wenckheim Béla-utca 8.
Hajduböszörmény. Kossuth-tér 1879.
Hajdunánás. Bocskay-utca 4.
Hatvan, Horváth Mihály utca 643,
Heves, Szerelem utca 69/a,
Hódmezővásárhely, Szentesi-utca 10,
Jánoshalma. Kossuth Lajos-utca 1130.
Jászberény, Apponyi-tér 20,
Kalocsa, Fő-utca 43.
Kaposvár, Fő-utca 12,
Karcag, Széchenyi sugárutca 2154,
Kecskemét, Nagykőrösi-utca 7,
Kiskunfélegyháza. Kossuth-utca 18,
Kiskunhalas, Malom-utca 4/a.
Kispest, Üllői-utca 135,

Körmend, Rákóczi-utca 5,
Makó, Vármegye-utca 3.
Miskolc, Széchenyi-utca 73,
Mohács, Király-utca 17.
Moson, Fő-utca 69.
Nagykanizsa, Fő-utca 1,
Nagykőrös, Széchenyi-tér 7,
Mátészalka, Hősök-tere 14.
Mezőtur, Erdődy-utca 12.
Mezőkövesd, Fő-utca 246
Nyíregyháza, Vay Ádám utca 2,
Pápa, Kossuth Lajos-utca 30.
Pásztó, Fő-utca 387.
Pécs, Széchenyi-tér 16,
Pesterzsébet, Kossuth Lajos utca 37,
Salgótarján, Fő-utca 75.
Sátoraljaújhely. Rákóczi-utca 19,
Sopron, Várkerület 129.
Szarvas, Kossuth-tér 47.
Szeged, Kárász-utca 1,
Székesfehérvár, Kossuth-utca 7.
Szolnok, Baross-utca 2423,
Szombathely, Király-utca 1,
Tiszafüred, Fő-utca 832,
Ujpest, Árpád-utca 84.
Vác, Széchenyi-utca 16.
Veszprém, Rákóczi-tér 24.
Zalaegerszeg, gr. Apponyi Albert-utca 1.

SCHWARCZ LAJOS BUDAPEST, IV. Deák Ferenc-u. 15.

S Z A B Ó
O T T H O N

MINDEN FAJTA ANGOL FRANCIA- ÉS
HAZAI GYÁRTMÁNYU POSZTÓ-, GYAP-
'USZÖVETEK, BÉLÉSÁRUK ÉS SZABÓ-
KELLÉKEK GYÁRI NAGY RAKTÁRA.

TELEFON:
819—09.

Engel Nándor és Fia

posztó- és bélés-
árkereskedők
nagyban és kicsinyben.

Budapest

V, Vilmos cs. ut 2. és Deák tér 1.

Mindennemű
szabó-
és varrókellékek,
bélésáruk
legolcsóbb
bevásárlási forrása.

Bohrer Jakab

VIII. Teleki tér 4.

Telefon: József 343—67.

A megrendeléseket házhoz szállítom.

Brück és Grosz V., Erzsébet-tér 5.

Telefon:
Aut. 800—79 és 807—27.

Az összes bélésárú és szabó-
kellékek raktára nagyban és
kicsinyben.
Figyelmes kiszolgálás.

Kizárólag angol és skót
gyapjuszövetek

MESSER ÉS GUSZMANN

Belváros, Kammermayer Károly-u.
és Hajó-u. sarok. Tel. Aut. 831-64

Szabóiparosok!

Felhívjuk Magyarországi szabó-
iparosait és szabászaikat, hogy
a m. kir. Technológia rendszer
szerint szerkesztett

Szabászati Szakkönyv

fankönyvét 3 füzetben rendeljék
meg, mert ez nélkülözhetetlen
tanácsadója minden szabónak.

Ára a pénz előleges bekül-
dése mellett 6 P. Utánvéttel
650 pengő.

Weisz Adolf és Schwarcz

Budapest, VI., Király-utca 14.

posztó,
bélés,
pamutárú

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Beckmann és Fischer

szövet- és bélésárú
nagykereskedése

BUDAPEST, IV.,
Sütő ucca 2. sz.

SEMLER J.

posztó- és bélésárú nagykereskedése

Hirneves eredeti angol kelmék legfőbb be-
vásárlási helye. A 80 év óta tennálló cég
már fogalom. Világszerte ismert cégünk
szalonoknak legjutányosabb bevásárlási
forrása.

Főüzlet: Bécsi-utca 7. (Deák Ferenc-utca sarok)
Telefon: Aut. 817—08

LEFKOVITS ÉS VÁNDOR

BUDAPEST, V., DEÁK FERENC-UTCA 16—18.

TELEFON: Aut. 813—31.

(Adria-palota)

Különféle gyapjuszövetek, bélésárú és az összes szabókellékek
raktára. — Szabómesterek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bélés-
és szabókellékek
legjutányosabban kaphatók

König Móránál

Wesselényi-utca 25. sz.

SZABÓ HIRLAP

A BUDAPESTI SZABÓIPAROSOK HITEL- ÉS TERMELŐ SZÖVETKEZETE, AZ EGYESÜLT SZABÓIPAROSOK KÖRE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

FELELŐSSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
ULLMANN JAKÓ
SZERKESZTŐ:
TIBOR SAMU

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VII., HÁRSFA-UTCA 24.
TELEFON: J. 422—32.
Megjelenik minden hó 15-én.
Előfizetési ára egész évre 6 P.

MEGHIVÓ.

A Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Termelő-Szövetkezete, mint az Iparosok Országos Központi Szövetkezete tagja, **1930. június hó 15-én délelőtt 10 órakor** az Egyesült Szabóiparosok Köre tanácsstermében (Budapest, VII., Hársfa-u. 24. sz. 1. 4.)

XXIX. évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagokat az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívjuk.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményekről szóló jelentések tárgyalása, zárszámadások megvizsgálása.
2. Mérleg megállapítása, felmentvény megadása.
3. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az igazgatóság 1. a bírálóbizottság 30 tagjának választása.
5. Esetleges indítványok.

1929. január hó 1-én volt 746 tag, 1.184 drb egész és 635 csonka üzletrésszel; régi tagok utána jegyezték 4 drb egész üzletrészt és kiegészítettek 20 drb csonka üzletrészt; belépett 3 tag 7 drb egész üzletrésszel; kilépett 16 tag 47 drb egész és 12 csonka üzletrésszel, összevonás folytán megszűnt 2 drb. csonka üzletrész és kiegészítést nyert 20 drb csonka üzletrész. 1929. év végén van tehát 733 tag 1.168 drb egész és 601 drb csonka üzletrésszel.

Mérleg-számla 1929. december 31-én. Vagyon:

Készpénzkészlet: 5506·92 P. Adósok: 95.140·80 P. Bankszámlán: 3795·79 P. Értékpapírok: 278·30 P. Ovadékok: 1860 P. Berendezés: 73·11 P. Árukészlet: 26.864·40 P. Ingatlan: 230 000 P. Összesen: 363.519·32 P. **Teher:** Üzletrésztőke: 13.510 P. Tőketartalék: 3927·56 P. Egyéb tartalékok: 2920 13 P. Államsegély: 3·60 P. Áruhitelzők: 56.710·07 P. Központi hitel: 60.450·82 P. Jelzáloghitel: 154.000·89 P. Folyószámla betétek: 68 834·58 P. Fel nem vett osztalék: 847·64 P. Átmeneti tételek: 1399·06 P. Nyereség: 914·24 P. Összesen: 363.519·32 P.

Budapest, 1930. május hó 22-én.

Eredmény-számla 1929. december 31-én. Tartozik:

Általános üzleti költség: 22.309·79 P. Munkabérek: Kisiparosoknak: 81.301·21 P. Szakalkalmazottaknak: 25.387 50 P. Tisztviselők fizetése: 22.392 P. Adók és illetékek: 905·92 P. Kamatok: 12 215·59 P. Engedmények: 77·15 P. Üzleti házbér: 5167 P. Ingatlant terhelő kamatok, adók és költségek: 23.307·79 P. Nyereség: 914·24 P. Összesen: 193.978·19 P. **Követel:** Vállalati és árujövdelem: 157.365·62 P. Ingatlan jövdelem 36.612·57 P. Összesen: 193.978·19 P.

Az igazgatóság.

Jelen mérleg és eredmény számlát megvizsgáltuk, azoknak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben meg- egyezőknek, a törvény és alapszabályok értelmében készültknek találtuk.

Budapest, 1930. május 28-án.

A felügyelőbizottság.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleget a szövetkezet helyiségében kifüggesztettük és ott mindenki által megtekinthető.

Szövetkezeti és kongresszusi szám.

A Budapesti Szabóiparosok Hitel-és Termelő-szövetkezete mint az I. O. K. Sz. tagja igazgatóságának évi jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

1929. üzletévünkre vonatkozó jelentésünk ismertetése előtt egy szomorú kötelességet kell teljesítenünk.

Fájó szívvel jelentjük a T. Közgyűlésnek, hogy negyedszázadon át volt ügyészünk, dr. *Hirsch* Theophil munkás életének delelőjén sorainkból kidőlt. Tervekkel és munkakedvvel telve, igaz odaadással szolgálta szövetkezetünket, tagjainknak pedig nemcsak egyszerű jogi tanácsadója, de minden ügyes-bajos dolgukban megértő és mindég segíteni kész jó barátja volt. A Gondviselés kifürkészhetetlen akaratából e nemes barát velünk érző szive megszűnt érettünk dobogni, munkás kezéből kiesett a szerszám és a súlyos gazdasági viszonyok közepette az ő higgadt és bölcs tanácsait nélkülözni vagyunk kénytelenek.

Arra kérjük a T. Közgyűlést, méltóztassék dr. *Hirsch* Theophil emlékét a mai közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíteni.

Üzletévünkre vonatkozó jelentésünket ismételtén azzal kezdjük, hogy iparunk leromlási folyamata tovább folytatódott s semmi biztató reményünk nincs arra, hogy e téren rövidesen javulás mutakozzék.

A munkahiány az ország szabóiparosait a közszállítások nyújtotta munkaalkalmak felé terelte s így tömegesen jelentkeznek a kormánynál, valamint az Iparosok Országos Központi Szövetkezeténél, hogy e munkákból részt kaphassanak. Ha figyelembe vesszük, hogy a szabóipari közszállítások tulajdonképpeni része csupán bér munka s a nyújtott bérekből a vállalkozók tulhajtott versenye folytán az iparost terhelő közterhek levonása után a legszerényebb létminimum sem marad meg, úgy feltárul előttünk a szabóiparosság étetviszo-

nyainak kegyetlen mostohasága s az a keserves harc, melyet a mindennapi kenyérért folytatnia kell.

Igy sajnos a közmunkák révén iparunk helyzetén nincs segítve. Ezen egyedül a konfekcióiparnak országos jellegű megindításával kapcsolatos, külföldre irányuló export segíthet, ami csak úgy valószínűsíthető meg, ha az ország szabóiparosai egyöntetű tevek szerint szerveződnek és szövetkezetekbe tömörülnek. E nagy feladat megoldása érdekében tehát elsősorban maguknak az iparosoknak kell csatornába állni.

Az ország iparosainak a közszállításokban való részvételére eddig nagyobb részben abból a quótából történt, melyet eddig az Iparosok Országos Központi Szövetkezete a kebelébe tartozó szövetkezetek és szakcsoportok részére kapott. Csak két esetben sikerült e mennyiségen felül az újabb igénylők részére rendelést kapni.

E körülmény folytán üzleti tevékenységünk szűkebb térre szorulván, kisiparos tagjaink megélhetése érdekében kénytelenek voltunk más kereseti lehetőségek után nézni. Sikerült is újabb munkaalkalmat teremtenünk és pedig oly téren, ahol eddig a képesített szabó kisiparosok gyökeret nem verhettek, mert életerejüket a nagytőke legyengítette s így tőkehiány folytán vele a versenyt fel sem vehette.

Forgamunk az előző évvel szemben némileg csökkent. Üzleti régiénk azonban, egyfelől a hiteltőke után számított magasabb kamattal, másfelől a betegsegélyző felemelt járulékhöz csatlakozó aggkori biztosítás terheivel, emelkedett: Tagjaink anyagi leromlása folytán üzletrésztőkéink nem gyarapodott.

Az üzletvitelünkhöz szükséges hitelt a központtól ez évben is min-

den fennakadás nélkül megkaptuk s a központ minden üzleti ügyünkben segítségünkre volt. Sajnos azonban a központ sem volt abban a helyzetben, hogy a szövetkezeteknek a bankok részéről a magánvállalkozásnak nyújtott feltételekkel azonos kamatfeltételeket nyújthatott volna. Így az igénybevett hitel után magasabb kamatterhekkel kellett viselnünk, mint a versenyben résztvevő cégek, holott üzleti bonitásunk ezekével egyenrangú.

Általában a szövetkezetek üzleti boldogulásának nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy hiteltőkéiket a kereskedelem és iparban mindenkor érvényben lévő kamatláb mellett kaphassák meg. S mert ez megvalósítható nem volt, e körülménynél fogva tagjaink hiteligényeit sem tudtuk úgy kielégíteni, mint ahogy az jónak és szükségesnek mutatkozott. Komoly szándékunk azonban, hogy a pénzügyi helyzet javulásával hitel üzletágunkat erőteljesen kiépítsük, mert tagjaink többsége az állami kisipari hitelt nem veheti igénybe, miután az előirt súlyos feltételeknek nem tud megfelelni.

A súlyos gazdasági viszonyok dacára tagjaink szövetkezetünkben erős támaszt találtak, mert ha mi sem állunk a hátuk mögött, úgy többszáz kisiparos talajvesztve a gazdasági hullámokban merül el. Minden erőnkől arra törekedtünk, hogy a tagok kereseti lehetőségét a nehéz viszonyok dacára biztosítsuk, ennek keresztülvételét azonban forgótőkéink hiánya nagyon megnehezítette.

Súlyos gondok közepette végzett munkánkban úgy a tagok öszszesége, mint alkalmazottaink hiven és becsületesen vettek részt s így minden üzleti vállalkozásunkat zavartalanul bonyolították le.

Jelentésünket a tagokhoz intézett azzal a kéréssel fejezzük be, hogy gondterhes helyzetünkben is legyenek hű katonái a szövetségi eszmének, amely minden akadályon keresztül és minden gáncsvetés dacára győzni fog, győznie kell, mert a kis gazdasági egységek önállóságát csak a szövetségeken keresztül lehet fenntartani.

*

A bemutatott zárszámadások 914.24 pengő nyereség felosztására a következő javaslatot tesszük:

10%, azaz 91.42 P a tőketartalékhoz csatoltassék, 675.50 P az

üzletrészek 5%-os osztalékára, a még fennmaradó 147.32 P ismét a tőketartalék gyarapítására fordítottassék.

Kérjük a t. Közgyűlést, hogy jelentésünket tudomásul venni, a nyereség felosztására vonatkozó indítványunkat elfogadni és nekünk a felmentvényt megadni méltóztassék. Jelentjük a t. Közgyűlésnek, hogy Csuka József igazgatósági tag megbízatása megszűnven, helye választás útján betöltendő.

Budapesten, 1930. május 21-én.
Az igazgatóság.

voltak, tapasztalhatták, hogy szabad vélemény nyilvánításában senki korlátozva nem volt és igen értékes, önérzettől áthatott felszólalások hangzottak el. A hatalom felé hódoló, lefelé vállveregető szónoklatok nem voltak. *Ez volt e nagygyűlés legdrágább erkölcsi értéke.*

A nagygyűlés lefolyását a következőkben ismertetjük:

Kövér József a budapesti férfiszabók ipartestületének alelnöke szép beszéd kíséretében üdvözölte a megjelent szabóiparosokat. Az ipartestületek — ugymond — ezzel a kongresszussal — a férfiszabóiparosság egyöntetű akaratnyilvánítását kívánja dokumentálni és hogy iparunk végpusztulását megakadályozó mentsvárunkat építsük fel, azzal, hogy a magunk ügyével önmagunk kívánunk foglalkozni. A kongresszus elnökévé Németh Gyula ipartestületi elnököt ajánlja.

Németh Gyula a kongresszus elnöki tisztjét elfoglalva, üdvözli a kormány és egyéb hatóságok kiküldötteit, vendégeket, a vidéki kiküldötteket és a megjelent budapesti szabóiparosokat.

A napirend első előadója *Pekovits* János, a kisipari hitelről, a könnyelmű kihitelezésről és az ipartörvény 47. §-nak kijátszásáról tart előadást. Megállapítja, hogy a szabóipar hitelügye az országos hitelkrizissel kapcsolatos, mert a mai pénzügyi politika a bankok, gyárak, nagyvállalkozók érdekeit istápolja. A szabóiparban ezenfelül a könnyelmű kihitelezés fékevesztetten dönti romlásba iparunkat. E bajainkat tetézik a szakmai iparban működő legális és illegális iparüzők.

A következő határozati javaslatot terjeszti be:

Mondja ki az 1930. évi május hó 11-ikén megtartott Országos Férfiszabóipari Kongresszus, hogy felkéri a m. kir. Pénzügyminiszter urat, miszerint hasson oda, hogy

Szabóipari országos kongresszus.

Az országos gazdasági válság súlyos és kétségbeejtő helyzetet teremtett a szabóiparban. Az általában jelentkező munkahiány a szabóipart kétszeresen sújtja, mert az ipartörvény hézagossága lehetővé tette, hogy úgy a kereskedelem, mint a gyáripár a szabóiparba kapcsolódják, részben azzal, hogy ruházati cikkek készítését vállalja, másrészt pedig szöveteknek és kellékeknek detail árusításával — a szabóipart tisztán a fazon elkészítésére szorítja.

A szabóipar eme speciális bajai arra az elhatározásra bírta a budapesti férfiszabók ipartestületét, hogy a szabóipar egyetemes sérelmeinek megtárgyalása céljából érintkezést keressen az egész ország szabóiparosaival, ezek ipartestületein keresztül.

Az elhatározás nagyon szerencsés volt, mert ezzel a különböző szabad érdekképviseletekben szétszórtan megszervezett szabóiparosokat közös nevezőre hozta és lehetővé tette, hogy tisztán szakmai szempontok érvényesüljenek. A nagygyűlés tárgysorozatán és tárgyalási menetén ez elv érvényesült.

Maga a nagygyűlés példás rendezésével és az ott elhangzott

beszédeivel, a szokásos sablonoktól eltérőleg, nem volt sem fárasztó sem tultengő. Végre egy nagygyűlés, ahol az érdekeltek maguk voltak az előadók és hozzászólók. Végre egy gyűlés, ahol az elnök nem foglalta le az egész időt a maga bölcsességének kinyilatkoztatására és nem pártoskodott a szó megvonással. Ekkor sem, ha itt-ott élesebben nyilvánult meg a felszólalók véleménye.

Ki kell emelnünk *Bittner* János kamarai alelnök felszólalását, amely önérzettől áthatott nivójával, tömör szavakban ecsetelte a magyar ipar válságos helyzetét és ennek orvoslására csak egy módot jelölt meg. Nevezetesen: legyen az iparosság gerinces és érdekeinek megvédésére szervekedjenek egy szilárd egységben.

Köszönetet mondunk mindama iparostársainknak — nevek felsorolásától eltekintve — akik e nagygyűlés megszervezését, rendezését intézték és megdöntötték azt a *téves és mesterségesen felállított dogmát*, hogy országos nagygyűlést csak szabad érdekképviseletek rendezhetnek, mert ezek akaratnyilvánulása nincs korlátozva.

Akik e szabónagygyűlésen jelen

SZÁSZ ÖDÖN

az 50 éves Schwarcz Lajos cég tulajdonosát Szász Ödönt, a közgazdasági élet terén kifejtett tevékenységének elismeréséül a kormányzó m. kir. kormányfőtanácsossá nevezte ki.

E kitüntetés a kereskedelemnek egy értékes és szorgalmas munkását és annak évtizedek óta kifejtett közhasznú tevékenységét jutalmazta. A Schwarcz Lajos cég a szövetipar terén — a kollektív küldéssel — egy fél század óta uttörő munkát végzett, amiben az oroszánrész Szász Ödön leleményességét illeti. A szabóiparosság előtt a cég fogalommá vált és Szász Ödön kitüntetéséhez őszintén nagy örömmel gratulálunk.

I. az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének valamint a Budapesti Kisipari Hitelintézetnek engedélyezett kisipari hitelkeret a jogosult és indokolt hitelkéregeknek megfelelő határig bővítse ki.

II. Kéri a kongresszus, hogy a már elkészített kisipari ingó jelzáloghitelről szóló törvényjavaslat haladéktalanul terjesztessék a képviselőház elé. Kéri a kongresszus ugyanakkor, hogy ezen törvényjavaslat bővített ki, oly irányban, hogy az arra érdemes megbízható erkölcsös életű és hazafias gondolkodású kisiparosok részére rátermettségüknek megfelelő mérsékelt kamatu hitel nyujtassék.

III. Kéri a kongresszus, hogy létesítsék egy oly alap, mint amilyen a háboru előtt a székesfőváros kezelésében az u. n. „Albert Hildegardé” alap volt, — melyből annakidején 40 koronától 160 koronáig terjedő kamatmentes kölcsönben részesültek az arra rászoruló és minden tekintetben érdemes kisiparosok. Ezen nemes célszolgáló alaptól évtizedeken keresztül csak 2 százalék ment veszendőbe, ezzel szemben számtalan kisiparost mentett meg, sőt segített az adófizetőképes polgári társadalom színvonalaira.

IV. Kéri a kongresszus, hogy a hazai pénzintézetek akár törvényhozás útján is, de szorittasanak arra, hogy elsősorban a hivatásukat képező hitelművelteket bonnyoltsák le.

V. A köztisztviselők fizetése tartozásuk fejében lefoglalható legyen. Ezzel mód adódik a szabómestereknek arra, hogy a köztisztviselők részére ruhákat készíthessenek.

Megállapítja az Országos Férfi szabóipari Kongresszus, hogy a férfiszabóiparosság elviselhetetlen gazdasági helyzetének egyik főokát a könnyelmű és indokolatlan kihitelezésekben is látja. — Feltétlen kívánatos, hogy nemcsak a férfiszabóiparosság, hanem a készpénzzel fizető, ugyancsak az egyébként jóhiszemű rendelők érdekében az eddigi gyakorolt szeretlen és igen sokszor könnyelmű kihitelezés megszüntessék. Ennek elérése érdekében mondja ki a kongresszus, hogy a hitelnyújtást ezentul lehetőleg korlátozni fogja, a rosszhiszemű nemfizetőket pedig úgy a Budapesti Férfiszabók Ipartestülete által, valamint a többi budapesti országos és vidéki szabóipari érdekképviseletek által vezetett nyilvántartásba felvéteti.

I. Módosítsák az 1922 évi XII. t. c. 47. §-a az alábbi értelemben:

„a kereskedő kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján, képesítéshez kötött iparág üzletkörébe tartozó ipari munkát nem végezhet, ily munkát még az annak foganatosítására hivatott iparossal sem végeztetheti el. — Megrendeléseket át nem vehet. A képesítéshez kötött iparágak körébe tartozó iparcikkek átalakítását, javítását sem vállalhatja, még az esetben sem, ha azt az arra képesítéssel bíró iparossal végeztetné el.”

A 47. §. 2 ik bekezdése az előbbi módosító szövegre való tekintettel teljesen elejtendő.

II. Jogosulatlan iparüzés miatt az elsőfoku iparhatóságoknál benyújtott feljelentések 30 napon

belül tárgyalásra tüzendők ki és ítélet hozandó.

Az ítélet ellen fellebbezésnek csak birtokon kívül van helye, az ítélet az esetleg benyújtott fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtandó.

A tettenért, illetőleg a jogtalan iparüzésért megbüntetett munkaszerszáma elkobzandó és az illetőnek csak három év eltelte után adandó vissza.

A napirend második előadója Vitéz Aladár főv. bizottsági tag, szabómester, a közüzemek ügyét ismerteti, amelyek a szabóiparban különösen szép számmal alakultak, anélkül, hogy ezekre a köz szempontjából szükség lett volna. Sokszor kaptunk ígéretet ezek megszüntetésére, de a hivatalos apparátus a még egyik napról a másikra állította fel eme üzemeket, megszüntetésüket évekig hallogatja és ezzel mérhetetlen kárt okoz iparunknak. Most már nem kérjük, hanem követeljük e szabó közüzemek bezárását, mert nem tűrjük, hogy a mi közterheinkből konkurenciánkat fenntartsák.

Határozati javaslatát az összkormányhoz intézi és abban az összes közüzemeknek, amelyek nem közérdekűek — azonnali megszüntetését kívánja.

A napirend harmadik előadója Kellér Ignác szabóm., a forgalmi adó, a társadalombiztosító járulék sérelmeit ismerteti és a következő határozati javaslatot nyujtja be:

Mondja ki az 1930. évi május 11-én megtartott Országos Férfiszabóipari Kongresszus miszerint felkéri a m. kir. Népjóléti és Munkügyi miniszter urat, hogy:

I. A munkaadók által fizetett járulékok kulcsát 7 százalékról 5 százalékra szállítsa le.

II. Tiltsa el az O. T. I.-it attól, hogy a munkaadók részére megküldött értesítések után 56 fillér kézbesítési díjat számíthasson fel.

III. Az O. T. I. által felszámított 24 százalékos késedelmi kamatot a Nemzeti Bank mindenkori normális és törvényes kamatlábjára szállítsa le.

IV. Olyan munkaadókat, kik egyszemélyben ipari és háztartási alkalmazottat is tartanak az O. T. I. egy és ugyanazon munkaadói törtszámmal lássa el, mert a különböző fizetési meghagyás portója is drágítja az ipari termelést és az Intézete adminisztrációs kiadásait.

Mondja ki az 1930. évi május hó 11-én megtartott Országos Férfiszabóipari Kongresszus, miszerint felkéri a m. kir. Pénzügyminiszter urat, hogy:

I. A forgalmiadót mint ilyen szüntesse meg. Ha azonban az az államháztartás egyensúlybantartása miatt egyelőre nem volna lehetséges ugy:

II. Vezetessék be a forgalmiadónál a fázisrendszer, oly formában, hogy a forgalmiadó ezentul a vámnál, illetőleg a termelő gyárában rovassék le, anélkül azonban, hogy ezáltal a forgalmiadó összege megnagyobbodna.

III. Azon u. n. bedolgozó férfisabóiparosok, kik önálló munkát nem vállalnak, saját számlájukra nem dolgoznak, hanem más szabómesterek vagy ruhakereskedők részére végeznek bér munkát, a forgalmiadó fizetése alól teljesen mentesíttessenek, ha legfeljebb 3 alkalmazottat tartanak.

IV. Azon fiatalok segédek, kik 26 éves korig még be nem töltötték, alkalmaztatásuk esetén a munkaadó forgalmiadójának szeszegszerű megállapításánál 3 ily segéd, egy segédnek tekintendő.

A napirend negyedik előadója Paska János, az Egyesült Szabóiparosok Köre elnöke, szabómeister, a kisipar egyik súlyos problémájáról — a tanoncnevelésről állapította meg, hogy a munkanélküliség, a súlyos közterhek miatt — lehetetlenné válik a tanonctartás. Már pedig iparfejlesztés, céltudatos inasnevelés nélkül — el sen képzelhető. Ma az a helyzet, hogy a tanoncok számával emelkedik az adó, holott a tanonc eltartása, oktatása amugyis áldozattal jár a kisiparra. Helyteleníti, hogy a tanonctartáshoz ma már alig alkalmaznak szakiparosokat s a következő határozati javaslatot nyújtja be:

GRÜNWARD JENŐT,

az Iparosok Országos Központi Szövetkezete kereskedelmi osztályának igazgatóját a kormány kereskedelmi tanácsossá nevezte ki.

Amidőn a kinevezéshez őszinte örömmel gratulálunk, nem mulaszthatjuk el megemlíteni azt az érdeműs és sikeres tevékenységet, melyet Grünwald Jenő az utóbbi időben különösen a butor- és cipő export terén kifejtett. Ez a tevékenysége két érdemes szakma termékeinek szerzett a külföldön hírnevet és elismerést. Már most csak azt várjuk, hogy Grünwald Jenő igazgató a szabóipar exportját is minél előbb kezdeményezni fogja és nagynevű elnökünk gr. Hadik János ökegyelmessége támogatásával, valamint a szabókisiparosság odaadó munkásságával befejezéshez juttatja.

Mondja ki az 1930 évi május hó 11-én megtartott Országos Férfiszabóipari Kongresszus, hogy a férfisabóipar fejlesztése érdekében szükségesnek tartja a tanoncok szakirányú neveléséhez, képe-sített szakoktatóknak igénybevé-telét.

A kongresszus felkéri a kormányt, hogy adó engedményekkel tegye lehetővé a férfisabó kisiparosságának a tanonctartást.

Vágó Jenő a SzOSz. igazgatója a közszállítások kérdésével foglalkozik és szabóipar körébe vágó összes közszállításokat a szabóipar részére követeli, mert ezidő szerint a szabóipari közszállítások nagyobb része textilgyárak és vállalkozók kezében van. Mi tehát elsősorban munkát kérünk a kormánytól, mert ezzel a köz megterhelése nélkül — segítve van a szabóiparon. Amikor virágzott a rendelőszabóipar nem volt szükség e köz munkákra, ma azonban 20.000 szabóiparos munkanélkül van és súlyos helyzetüket az illegitim iparüzők is súlyosbitják. Jogos ama kívánságunk, hogy szakmánkba vágó közszállításokat mi készítsük. Protekcionált közüzemnek több közszállítása van, mint a szabóiparnak.

Erre vonatkozó határozati javaslatát a következőkben terjeszti be:

Megállapítja a kongresszus, hogy a magánfogyasztás nem tudja ellátni a férfisabóiparosokat megrendeléssel és munkával oly mértékben, hogy abból megélhetésü-

ket biztosítani tudnák. Ennek következtében a hiányzó munkamennyiséget pótolni kell az állami, megyei, városi és községi ruházati közszállítási munkálatokkal.

Ezen közszállítási munkálatokból az egész ország szabóiparosságának részesednie kell.

A vidéki szabóiparosság érdekében szükségesnek tartjuk ott ahol lehet, a ruházati köz munkák decentralizálását.

A vidék szabóiparosságát egyenlő elbánásban kell részesíteni a fővárossal.

A kongresszus egyhangulag kívánja, hogy a ruházati közszállítási munkálatok 100 százalékig az ország férfisabóiparosainak biztosíttassanak, különösen kiemelve a honvédségi, MÁV., póstai, rendőrségi pénzügyőrségi, folyam és vámőrségi munkálatokat.

Ugy a feldolgozó ipar, mint a katonaság ruházatának ellátása szempontjából rendkívül üdvösnek tartanánk, ha ezen munkálatokat egyszerre egész esztendőre kiadnák, miáltal a feldolgozó ipar a holt szezonban is foglalkoztatva lenne. — Ez egyuttal munkásérdek is.

A kongresszus kívánatosnak és célszerűnek tartaná, hogy az érdekelt iparosok és munkások, mint a hatóságok szempontjából, hogy a kiadásra kerülő bér munkák egységárai mindenkor az érdekelt kisiparosok bevonásával végzendő részletes kalkuláció alapján a mindenkori munkabérek figyelembe vétele mellett állapíttassanak meg.

A kongresszus kívánja, hogy a munkával történt megbízatás és a munka leszállítása között a mult-

tal szemben hosszabb terminus állapíttassék meg, mert a jelenlegi rövid határidő alatt képtelenség a pontos szállítás és ezért ismételtén póthatáridő kérése vált szükségessé.

A kongresszus kívánja, hogy a leszállított és rendben átvett munkák számlaösszege a munka átvételétől számított 14 nap alatt kifizetessenek.

A kongresszus kívánja, hogy az ajánlattevőtől ne kérjenek bánatpénzt, csak attól, aki a munkát elnyerte, mert a kisiparosság nincs abban a helyzetben, hogy bánatpénzének visszautalására hónapokig kelljen várnia.

A kongresszus kívánja a vidéki szabóiparosok érdekében a szállítási költségsszázalék megtérítésének felemelését.

Végül kívánja a kongresszus, hogy Budapest Székesfővárosa, valamint a vidéki városok közvetlenül a szabóknak, vagy azok szövetkezeteinek adják ki a munkát, hogy ne történhessék meg az, ami a múltban, hogy a kiadott munkával házalás történjék.

A benyújtott határozati javaslatok felett megindult felszólalások élénk vitára adtak alkalmat.

Csuka József (Budapest): A férfiszabóiparosság olyan rettenetes gazdasági viszonyok között él, hogy az egzisztenciák a végső megsemmisülés előtt állanak. A közterhek, a Társadalombiztosító Intézeti járulékok, a forgalmiadó, mind súlyosabb teherként nehezdednek ránk. — Több terhet elviselni már nem tudunk. — A kormány részéről naponként hangzanak el olyan kijelentések, hogy az iparosságon segíteni kell és a legsürgősebben segíteni is fognak rajtunk. Mindezideig azonban egy segítő kéz sem nyul felénk. — Már nem hiszünk az ígéreteknek. — A férfiszabóiparral mindenki foglalkozik. — Nekünk legitim iparosoknak azonban nincs munkánk és éhhalál fenyeget bennünket. Sürgős és hathatós segítséget várunk. A határozati javaslatokat elfogadja.

Sándor Endre (Keszthely): A megjelent vidéki iparosság nevé-

ben mond köszönetet a Budapesti Férfiszabók Ipartestületének azért a nemes munkálkodásáért, mellyel módot adott a vidéki iparosságnak, hogy egy országos kongresszusba tömörülve a kormány képviselői előtt hangot adjon panaszainak azzal a célzattal, hogy a kormány sürgősen segítségre siessen. Reméli, hogy ezzel az akcióval, közelebb jutottunk egy lépéssel ahhoz az uthoz, amely a jobblét-höz segít. Kéri az ipartestület Elnökségét, hogy a jövőben is tartsa meg a kongresszusokat, hogy minél előbb üdvös eredményeket érhessünk el. A határozati javaslatokat elfogadja.

Goreczky István (Budapest): Csatlódott az iparosságban akkor, amikor nagy megmozdulásával demonstrálni akarja azt a kezdeményezést, melyet az ipartestület elnöksége gazdasági életünk jobbrafordulása érdekében megindított, mert Csonkamagyarország 20.000 férfiszabóiparosa közül csak mintegy 800-an jelentek meg. Feltárja, azokat a sérelmeket, amelyek mázsás sulyként nehezdednek a férfiszabóiparosságra. A maga részéről a benyújtott határozati javaslatokat teljes egészükben elfogadja.

Könyves Tóth Kálmán (Békéscsaba): Sok ellensége van a férfiszabóiparosságnak, azonban legnagyobb ellenségük maguk a szabók. A kontárok, akik mérhetetlen károkat okoznak, maguk a szabók termelik. Ugy látja, hogy az iparosság csak sirni tud. Nincs megelégedve a sorsával, folyton lázong a különböző adónemek miatt, amelyek egzisztenciáját terhelik, azonban nem tudja azt belátni, hogy ezekre az adókra, az államnak szüksége van. Sorsunkon egységes szervezetben rejlő erővel — segíthetünk. A határozati javaslatokat elfogadja.

Tibor Samu a Budapesti Szabóiparosok Termelő Szövetkezet igazgatója és lapunk szerkesztője: Felszólalásában örömmel állapítja

meg, hogy az iparosság semmi mást nem kíván csak munkát, hogy elsőrendű életszükségleteit ki tudja elégíteni. Sajnálattal állapítja meg azonban, hogy az iparosság közmunkák elvégzésére nincs eléggé megszervezve. A szervezkedés hiánya okozza azt is, hogy a tömegszükségleteket sem tudja kielégíteni. Panaszodik a férfiszabóiparosság, hogy az ipartörvény a közszállítási szabályzatot nem az igényüknek megfelelő formában alkották meg. Nem teljesen jogos ez a panasz, mert úgy az ipartörvény, mint a közszállítási szabályzat megalkotásában az iparosság érdekképviselőit is bevonták. Ha nem megelégedésükre történt a végleges megállapodás, úgy az érdekképviselők miatt nem hagyták ott a tanácskozás színhelyét. Akkor panaszuk ma jogosak volnának és illetékes tényezőktől nem kapnának olyan választ, hogy hiszen az iparosság is belefolyt az ipartörvény, a közszállítási szabályzat megalkotásába.

Az iparosság a közszállítási munkák tekintetében csak éhbérekre számíthat, mert a nem szakmunkásokkal dolgozó vállalkozók teljesen a bérek rovására folytatják versenyüket. A textilanyagok árának alig 4 százalékát képviseli a munkabér. Ez számokban annyit jelent, hogy míg egy egyenruházati felszerelés anyagértéke, a békebeli összegnél 140 százalékkal drágább, addig ezen felszerelés mai munkabére alig éri el a békebeli munkabér 40—50 százalékát. A kormány által engedélyezett 6 százalékos felárt, a rendszerint elfogadott legalacsonyabb ajánlati ár után adják. A határozati javaslatot elfogadja.

Karsai József (Győr): A fogyasztás csökkenése hozta magával azt a körülményt, hogy mi nem tudunk munkaalkalomhoz jutni és nem tudunk megélni. Teherviselésünk növekedett a fogyasztóképesség azonban tul-

arányban csökkent. A kisipari hitel folyósításánál is nagy pro- tektió divik. Aki mégis kisipari kölcsönhöz tud hozzájutni, annak nagyon magas kamatot kell fizet- nie. Határozati javaslatot elfogadja.

Scher N. (Miskolc): Az iparosság a gazdasági egzisztenciák már végső napjaikat élik. Az ígéretek szaporodnak, azonban mindmáig nem segítettek rajtunk. A felsőbb forumok tudatában vannak annak, hogy az iparosság a mai helyze- tet elviselni már nem képes. Ak- tiók is indultak meg, hogy Ma- gyarország iparostársadalmát támo- gassák, azonban ez a támogatás az u. n. szóval való agyontámo- gatásban merül ki. Effektiv segít- séget nekünk nem nyújtanak. A kormány hallgassa meg a szakfér- fiakat, hogy azok a kérdések, ami- ket napról-napra feltár, hogy sor- sán enyhítsen, jogosak e vagy sem. Az iparostársadalom gazda- sági életét szabályozó törvényeket, rólunk, de nélkülünk csinálták. A határozati javaslatot elfogadja.

Zsiros Pál (Békéscsaba): A vidéki szabóiparosság nevében kér szót, amikor kéri, a Budapesti Férfiszabók Ipartestületének elnökségét, hogy a most Pestrelátogatott vi- déki iparosság részére tegye lehe- tővé a nagyobb gyárak és üzemek megtekintését, hogy ez által ismer- reteik és szaktudásuk bővítésével térhessenek vissza a vidékre. A határozati javaslatot elfogadja.

Tóth Lajos (Kisujszállás): Kéri a kongresszust, hozzon egy olyan határozatot, amelynek értelmében felkérnék a kormányt, hogy az ipartörvényt módosítsanak oly for- mában, hogy olyan egyének, akik az ipart szakszerűen nem tanulták, tanoncok nem voltak, iparigazol- ványt ne nyerhessenek.

Ullmann Jákó: Végighallgatta a kongresszus szónokait és megállá- pitja, hogy a felhozott sérelmek már 4 évtized óta minden iparos kongresszuson tárgyalattak, saj- nos nem kevesbednek, sőt pana- szaink mindjobban szaporodnak.

Ma úgy a kisiparosok, mint a nagyiparosok érzik ennek a rette- netes gazdasági helyzetnek súlyát, orvoslásaival azonban mindmáig késnek. Az ipartestület elnöksége azért rendezte ezen szabóipari or- szágos kongresszust, hogy közös erővel találjuk meg ebből a kátyu- ból a kivezető utat. Tudjuk, hogy ezen kongresszussal még segítve nincs rajtunk, de ki üzött célunkhoz egy lépéssel előbbre jutottunk.

Mi szabóiparosok, nem tartozunk a nyafogó, mindent felülről váró iparosok közé. Nem szoktunk a miniszteriumok előszobáiban gör- nyedni. Nekünk munka kell, hogy családunk részére kenyeret keres- hessünk és az államháztartás iránti kötelességünknek eleget tehessünk. Országosan kell a sza- bóiparosságnak szervezkednie, hogy jogos követeléseit kivívhasssa. A Budapesti Férfiszabók Ipartes- tülete, mint az ország szaktes- tülete, meggyújtotta a fáklyát, nem azért, hogy égessen, hanem azért, hogy világítson. Elöl fog menni a harcban, kérem a szabóiparoságot, kövessen bennünket.

A mi fegyverünk a szaktudás. Ipartestületünk meg fogja alapí- tani a szemináriumot, amelyben Budapest legelsőbbrendű szabóipa- rosai lesznek az előadók. Tartsunk össze, pártoljuk a magyar ipart, hogy a végveszedelemben döntött magyar ipar és iparos ismét erőt kapjon.

Kiss László: jegyző előterjeszti a kongresszus rendje értelmében szabályszerűen benyújtott indítvá- nyokat: Sonnenschein Márk Gyön- gyös, javasolja, hogy az oly mun- kaadó, ki mestervizsgát nem tett tanoncot ne tarthasson, továbbá, hogy az 1929 évi XXII t. c. 80-ik §-a értelmében azok részére kik szakképzettségüket nem saját sze- mélyükben igazolták, engedélyezett tanonctartási jog vonassék meg. Kéri az indítvány áttételét az ipar- testület előljáróságához.

Izsáki szabómesterek csoportja nevében Tillmann István csoport-

vezető indítványa oda konkludál, hogy iparigazolványt csak az nyer- hessen, ki mestervizsgát tett, vagy ha ez nem menne, úgy tanoncot segédet csak az tarthasson, ki a mestervizsgát letette.

Vajda Pál: budapesti szabómes- ter indítványozza, hogy a magyar rokkant segélyző és nyugdíjegylet ezévi közgyűlési határozatai fel- lebbeztessenek meg, mert az ott hozott határozat sérelmes.

Keller Ignác: Budapest, indítvá- nya szerint a kézművesiparos ifju- ság szakképzettségének fejlesztése végett az állam rendszeresítsen külföldi tanulmányutakra szóló ösztöndíjat.

Szakmándy János: Budapest, in- dítványozza, hogy sürgősen ipari miniszterium állítsák fel, addig is a kereskedelmi miniszteriumban külön ipari államtitkárság szervez- tessék.

A kongresszus az előterjesztett indítványokat elfogadta, és felkérte a Budapesti Férfiszabók Ipartes- tületének előljáróságát, hogy azok ügyében kellő lépéseit tegye meg.

A kongresszus jegyzője jelen- tette, hogy *Miskolc* János tótkom- lósi szabómester indítványozza, hogy egy országos szövetkezet alakítsák, melybe minden egyes szabómester helyt kapjon és ez az anyagbeszerzést, valamint az értékesítést központosítva intézzék.

Kongresszus az indítványt mint kivihetetlen nem fogadta el. *Kiss László* a kongresszus jegy- zője jelentette, hogy az Első Ma- gyar Gyapjumasó R. T. a kong- resszus tagjait meghívta a gyár megtekintésére.

Németh Gyula elnök: felteszi a kérdést, hogy előadók által felol- vasott határozati javaslatokat a kongresszus elfogadja-e?

A kongresszus az összes hatá- rozati javaslatot elfogadta.

Németh Gyula elnök: köszönetet mond a kongresszuson megjelent vidéki és helybeli kiküldötteknek és a jövő évi viszontlátás reményé- ben a kongresszust berekesztette.

Az Egyesült Szabóiparosok Köre **1930. évi június hó 23-án hétfőn este 7 órakor** saját helyiségében (Hársfa-utca 24. I. em.)

választmányi ülést

farf, melyre a f. tagokat meghívja az **Elnökség.**

SZEMLE.

Az **Egyesült Szabóiparosok Köre** elnöksége (VII., Hársfa-u. 24. I. em. 10) fisztelettel értesíti f. Céget, hogy legelsőrendű, iparjoggal ellátott, nagy és kis munkásokat közvetít. A mennyiben a f. Cégnek kisiparos munkásra szüksége volna, kérjük levelezőlapon vagy **József 422-32** telefonon kérni, mi azonnal intézkedünk, hogy a f. Cégnek a kívánt munkaerő még aznap rendelkezésre álljon.

Kiváló fisztelettel

Ullmann Jákó titkár. *Paska János* elnök.

A társadalombiztosítási köztartozásokról szóló fizetési meghagyások késedelmes kézbesítése miatt az ipartestület panaszos beadványban kérte a népjóléti minisztertől ezen sérelem orvoslását. — A népjóléti miniszterium 172.954/1930. számú leiratában közli, hogy az O. T. I. a járulékirovásokat 4 és 5 hétre visszamenően rója ki és ezt legkésőbb 15 napon belül kikézbessiti. Mivel minden munkaadó rendelkezik járulékirovási táblázattal, nincs semmi akadálya annak, hogy a járulékokat pontosan ki ne számithassa. — Utólagos levonást az 1927. évi XXI. t. c. nem engedélyez, mert annak 21. § a értelmében munkaadó a biztosítottól legkésőbb visszamenőleg két hétre vonhatja le az illetéket.

Értesítés. Van szerencsém a t. szabóiparosoknak szives tudomására hozni, hogy az Engel és Gottesmann cégből barátságos uton kiváltam és V., *Deák Ferenc-tér 1.* alatt új üzletemet megnyitottam. Üzletemet régi bevált szolid elveim szigorú szemmel tartásával fogom vezetni s a pontos és korrekt kiszolgálásról már eleve is biztosíthatom. — Kérem a szabóiparosokat, hogy nagybecsű bizalmukkal cégemet továbbra is megtisztelni sziveskedjenek s mielőbbi látogatásukat, illetve rendeléseiket kérve *Gottesmann Lipót.*

Aki a Szabó Hírlapot megrendeli, az postafordultával megkapja a

szövet gazdaságos beosztásának szakrajzát.

Már egy öltöny szövetnél megtakarítja a Szabó Hírlap egy évi előfizetésének díját

Előfizetési felhívás.

A szabóiparosság mai mostoha helyzetének oka Magyarországon, az összetartás, az egymással való érintkezés és egymás kölcsönös támogatásának hiányában keresendő. Ezeket a közös érintkezési pontokat megtalálni, szabóiparostársainkat egymással közelebb hozni, a legújabb modern divatáramlatokat számon tartani, alapult a SZABÓ HIRLAP.

Gazdasági irányu és amellet speciálisan *szaklap* az, amely rovaiban főleg három irányban öleli fel a szabóiparosok mindennapi érdekeit.

A szabók gazdasági helyzetének vitatását állandóan felszinen tartja. Rámutat a szabóipar régi és újabb sebeire, azokat orvosolni igyekszik. Teljes fegyverzettel küzd, hogy a szabók gazdasági és társadalmi helyzete minden vonalon megjavuljon.

A *szövetkezeti* eszmének, mely az egész világon elismert, kitartó és lelkes előharcosa volt lapunk s a jövőben is serkenteni fogja kisiparosainkat a szövetkezésre.

Egy nagyobb műhellyel

rendelkező, elsőrendű **confectio** munkát készítő confektiós szabókisiparos felvételik.

Hol? — Megmondja a kiadóhivatal, Hársfa-utca 24. I. em. 10.

CÉRNA

mintáink bemutatását
:: kérje azonnal. ::
Gyönyörű divatszínnek.

Buhlsohn gyárvédjegyű cernáink

kiválóságáról többszáz referencia. Verseny árak!
Telefon: J. 446-47.

GARAMUND CÉRNAIPAR
Budapest, VII., Róna-utca 45

Dacára hogy nagy kiadásokkal kell számolnunk s mégis igyekeznünk olcsó áron, a legszerényebb viszonyok közt élő szabóiparos műhelyébe is eljuttatni lapunkat:

1/2 évre 3 P

1 évre 6 P

Felhívjuk Magyarországi szabóiparosait és szabászait, hogy a Szabó Hírlap kiadásában megjelent

Szabászati szakkönyv 3 füzetét

mely a technologia szabászati rendszer szerint lett szerkesztve és amely nélkülözhetetlen tanácsadója a szabásnál, *rendeljük meg.*

Hogy a könyvek megrendeléseit minden szaktársnak lehetővé tegyük, a könyvek árait a legcsekélyebb összegben állapítottuk meg.

A Szabászati Szakkönyv három füzete a pénz előleges beküldése esetén 6 P. Utánvét 50 fillérrel több. Megrendelhető kiadóhivatalunkban Hársfa ucca 24. szám I. em. 20.

Szücs- és Szörmeáru-Gyár R.-T.

Budapest, VII., Király-utca 27—35.

ALAPITTATOTT 1883.

Gyár: Csepel, Védgát-utca 43.

TELEFON: József 415—96, József 438—80.

Mindenféle nemes és közönséges
prém bőrök, divatszörme
ujdonságok állandóan
raktáron.

Fióktelepek: Wien, Leipzig, Páris

Olcsón és nagy választékban vásárolhat a leg-
utolsó párisi modellekhez szükséges csip-
két, túllit, gombot, cernát, rövidárut
és divatipari különlegességeket.

Albacháry és Korai

V., Erzsébet tér 12.

Telefon: Aut. 802—20.

Pontos kiszolgálás

Posztókereskedelmi

Vállalat, a Magyar Konfekcióművek R.-T.

textil osztálya

Károly körút és Wesselényi uca sarok

Telefon: József 340—28.

Posztó-, bélés- és textilárak nagybani eladása.

Alapított 1900-ban.

Steiner Zsigmond és Társa

m. kir. egyenruhasapka-
és csákógyár

Hadfelszerelési- és sportcikkek, lüz-
ollófelszerelések gyártása
és nagybani raktára

Budapest, VI., Hajó uca 15.

Telefon: Teréz 5—46.

AZ ÖSSZES BÉLÉSÁRUK
LEGOLCSÓBB
BESZERZÉSI FORRÁSA

Bohrer Testvérek

Budapest, VII.,

Dob uca 41.

Telefon: József 420—34.

Weinberger és Holló

Budapest VII, Dohány uca I. sz.
(Károly körút sarok) Telefon: József 91—68

Gyapjuszövetek,
bélésárak, selymek

nagy választékban.

Nagyban és kicsinyben

RICHARDS RICHARD

Győri Finomposztógyára R. T.

Gyár: GYŐR

Központi iroda:

Kossuth Lajos-tér 4. sz.

Modern és Breitner

Budapest, IV., Deák-tér 3. Tel. Aut. 819-56.

Bel- és külföldi posztó-
és bélésárak

Bauer és Weisz

zsinór- és paszományáru-gyár
hajtókapasztó-, gomb-, varró-
cerna-, pamut-, selyemraktár

BUDAPEST

VIII., Gyulai Pál utca 13. és Rófaragó-utca 4.

Első Magyar Gyapjumosó és Bizományi R. T.

finomposztógyára

Gyár: BUDAPEST, V., KÁRPÁT-UTCA 9-11

GYÁRT: minden igényt kielégítő
női és férfi divatszöveteket kizáró-
lag tiszta gyapjuból, továbbá min-
dennemű közszállítási szövetet a
honvédség, csendőrség, pénzügyőr-
ség, Máv., Déli vasút stb. részére.

Lerakat:

MERKATURA TEXTILFORGÁRMI RT.

Budapest, V., Bálvány-utca 13.

FASZENET

Porosz szenet

Aprított tűzifát

WEISZ ÉS VIDOR cég-nél vegyen

TELEFON:

József 311—31 és József 408—51
" 372—79 " 414—27

RAKTÁRAK ÉS IRODÁK:
X. Józsefvárosi p. u. VIII. Kő-
bányai-ut Ganzgyárral szemben

Balla Nándor és Társa

Budapest, IV. Deák Ferenc-u. 17. Tel.: Aut. 810—25.

Posztó- és
bélésáru gyári
raktár.

Angol gyapjuszövetek, bélésárak nagy választékban. Olcsó árak!

Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár Részvénytársaság

Városi központi iroda. V., Bécsi-utca 8.

Gyártelep: IX., Soroksári-ut 164.

**Gyártja a finom szabóság részére
szükséges anyagokat**

Gyártmányai: finom kamgarnok, chewiotok, nadrágszövetek, konfekció áruk, finom női szövetek
Exportál: Ausztria, Jugoszlávia, Románia, Anglia, Egyiptom és számos tengerentúli piacra

Bodnár és Brück

angol és skót gyapjuszövetek
lerakata

Telefon: 802—85.

Budapest, V., Erzsébet-tér 4

Gottesmann Lipót

posztó és bélésáru
nagyban és kicsinyben

BUDAPEST,

V., Deák Ferenc-tér 1. sz.

Telefon: Aut. 801—64.

EKKER JÓZSEF

Budapest, VI., Anker-köz 1. sz.

Nagy választék egyszínű és divat
finom gyapjuszövetekben.
Specialitások sima, papi és
libéria szövetekben.

:: **Bélésáruk** ::

CSAKIS NAGYBANI ÁRAK!

Mintagyűjteményt kívánatra készsége-
gel küldök.

Minden szabómester sokkal kedvezőbb
eredménnyel zárhatja le évi mérlegét, ha
szövetszükségeit a

Cimre ügyelni!

TELEFON: Automata 821—84.

„LANA“ RT. BUDAPEST

V., DEÁK FERENC-UTCA 16.
(Miatyánk-u. sarok)

posztóosztályában szerzi be. Szavatoltan
jó minőségű bel- és külföldi áruk óriási
raktára. Mintákkal készséggel szolgálunk

Irányárak kelléknélküli fazonmunkára.

Az egyes osztályok az üzleti rezsiköltségek szerint használandók. Forg. adó külön számítandó.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Frakköltöny	P 152.—	120.—				
Zsakettöltöny	P 136.—	104.—	76.—	64.—	52.—	42.—
Gehrock öltöny	P 152.—	120.—				
Szmoking öltöny	P 136.—	104.—	88.—	72.—		
Zakkó öltöny	P 120.—	88.—	72.—	60.—	48.—	40.—
Zakkó kétsoros	P 124.—	96.—	76.—	64.—	56.—	48.—
Felöltő	P 96.—	64.—	56.—	48.—	40.—	32.—
Télikabát	P 120.—	80.—	64.—	52.—	44.—	39.20
Raglán	P 92.—	76.—	68.—	60.—	52.—	44.—
Bundaáthuzat szücs- munka nélkül	P 90.—	76.—	68.—			
Mikádó	P 80.—	66.—	48.—	40.—	32.—	24.—
Nadrág	P 28.—	24.—	14.46	12.—	8.—	7.20
Mellény	P 24.—	20.80	12.—	9.60	8.—	7.20